

Rom for ULIKHETER - Bikk for den ENKELTE

årsplan 2025 - 2027

markaplassen
barnehage

innhold

Side 4	Personalet
Side 6	Velkommen til Markaplassen Barnehage
Side 7	Visjon og Verdier
Side 9	Barnehagens Styringsverktøy
Side 11	Foreldresamarbeid
Side 12	Barnehagen som pedagogisk virksomhet
Side 12	Læring og barns medvirkning
Side 14	Liten og ny i barnehagen
Side 15	Overgangen fra barnehage til skole
Side 16	Samarbeidspartnere
Side 17	Våre utviklingsområder for 2025 - 2027
Side 18	Progresjonsplan
Side 25	Vuderingsarbeid
Side 26	Våre tradisjoner

glede
omsorg
respekt

personalet

marihøna

Heidi Pedersen
Pedagogisk leder

Rebekka Millerjord
Barnehagelærer

Maria Helland
Assistent

Elisabeth Eliassen
Fagarbeider

Ahmed Saleem
Assistent

humla

Randi Ørsund
Pedagogisk leder

Clara Franke
Pedagogisk Leder

Nihan Ongyz
Assistent

Benedikte Solem
Barnehagelærer

Vigdis Saltrø
Daglig leder

bikuben

Amor Hurtic
Barnehagelærer

Guri Sunde
Pedagogisk leder

Elias Olstad Hammer
Assistent

maurtua

Erlend Øien
Pedagogisk leder
Stedfortreder daglig leder

Tine Trondvold
Assistent

Kjersti Alsaker
Fagarbeider

Anita Hammer
Pedagogisk leder

Pål Leer
Fagarbeider

øvrige ansatte

Anita Feldt
Kjøkkenassistent

velkommen til markaplassen barnehage

Markaplassen barnehage åpnet i 1993 og er en privat foreldreid barnehage som ligger til på Vikåsen i Trondheim. Vi har 72 barn fordelt på fire avdelinger og et personale med høy kompetanse og allsidig erfaring.

Årsplanen er utarbeidet av og for personalet ved Markaplassen barnehage. Den er et viktig arbeidsredskap for hvordan vi driver barnehagen som en lærende organisasjon og pedagogisk virksomhet. Årsplanen skal også vise hvordan vi omsetter mål fra Rammeplanens innhold og oppgaver til pedagogisk praksis ved barnehagen. Den skal også sikre at foreldre får en mulighet å påvirke innholdet i barnehagen ved at den fastsettes av foreldrenes samarbeidsutvalg.

visjon og verdier

vår visjon

Med rom for ulikheter- og blikk for den enkelte

På Markaplassen skal vi ha rom for ulike meninger, tanker og følelser. Vi skal respektere og anerkjenne ulikheter og vise det i praksis.

våre kjerneverdier

omsorg

respekt

glede

omsorg

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom oss voksne, voksne og barn og barnas omsorg for hverandre. Våre handlinger og væremåter overfor hverandre som kollegaer, vil komme til uttrykk i hvordan barn er mot andre barn. Derfor er det viktig å være bevisst vår rolle, hva vi sier og hva vi gjør når barn er i nærheten.

Vi ønsker å tilby barna et miljø preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet. Gjennom å gi god omsorg styrker vi barnas forutsetninger for å utvikle trygghet og tillit til seg selv og andre, og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Å gi barn erfaring med å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

respekt

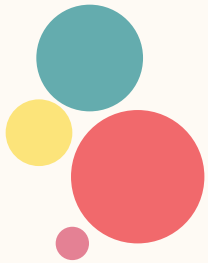
Respekt handler i vår barnehage om å vektlegge at vi møter hverandre med anerkjennelse. Vi som voksne er viktige rollemodeller for barna, og vi har et stort ansvar for at barna lærer å respektere seg selv og andre. Som voksne skal vi møte barna med forståelse og ta oss tid til å lytte til barnas tanker og meninger. Vi ønsker å lære barna at alle ikke er like, men like mye verd.

glede

Glede handler om å skape gode hverdager som kan bli positive minner for barna som går på Markaplassen. Det å dele glede smitter positivt over på andre og kan bidra til å skape tettere og nærrere relasjoner. Glede er viktig for å knytte mennesker sammen.

barnehagens styringsverktøy

lov om barnehager

Barnehagelovens formålsparagraf beskriver hvordan barnehagen i samarbeid med foreldre skal ivareta barnas behov for omsorg, lek, og fremme danning og læring. Denne paragrafen tydeliggjør barnehagens samfunnsmandat som en pedagogisk virksomhet. Formålsparagrafen er til gjenstand for refleksjon i personalgruppen gjennom fagteam og avdelingsmøter.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2005). Likestilling handler om livskvalitet og livsutfoldelse. For Markaplassen barnehage handler dette om å ha like muligheter for alle. Hvordan vi tenker likestilling påvirker pedagogisk praksis og er derfor til gjenstand for refleksjon i personalgruppen. Vårt samfunnsmandat som en pedagogisk virksomhet handler om alt som berører barnas liv når det kommer til læring, danning og omsorg.

rammeplan for barnehagen

Rammeplanen fastsetter utfyllende bestemmelser over barnehagens innhold og oppgaver og er delt inn i syv ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp bevegelse mat og helse
- Kunst. Kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall rom og form
- Etikk religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Som foreldre ved Markaplassen barnehage vil dere få tilsendt dokumentasjon over hvordan vi arbeider og ivaretar de ulike fagområdene gjennom pedagogisk dokumentasjon hver måned.

Vi følger datatilsynets veileder for bildebruk i barnehagen og er opptatte av at barna skal få skape sin egen digitale identitet og barnas rett til privatliv.

<https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/skole-barn-unge/bilder-av-barn-pa-nett/sett-deg-inn-i-reglene/>

Dere kan lese mer om rammeplanen her:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

foreldresamarbeid

Markaplassen barnehage er opptatt av å skape en god relasjon og kontakt med deg som foreldre i barnehagen. Gjensidig og god kommunikasjon mellom foreldre og ansatte har en positiv innvirkning i barnets hverdag i barnehagen.

Dere vil oppleve at vi inviterer dere foreldre inn i en gjensidig samarbeidsrelasjon for vi vet dette er avgjørende for barnets trivsel i barnehagen. Dette gjør vi via daglig kontakt med dere foreldre både i hente- og bringesituasjoner. Vi er tilgjengelige for dere i løpet av dagen om dere har behov for en telefonsamtale. Det gjennomføres to årlige foreldresamtaler.

Vi har også et foreldremøte på høsten hvor dere får mulighet å bli mer kjent med hverandre og samtidig får et innblikk i hverdagen på deres avdeling. Vi jobber med foreldresamarbeid på individnivå og gruppenivå. SU er et organ i barnehagen som sikrer foreldresamarbeidet på gruppenivå.

barnehagen som pedagogisk virksomhet

Rammeplanens innhold og oppgaver er førende for hvordan Markaplassen barnehage arbeider med de ulike fagområdene. De ulike fagområdene er presentert i barnehagens progresjonsplan. Progresjonsplanen synliggjør progresjon for de fagområdene etter alder.

I barnekonvensjonen og rammeplanene innhold og oppgaver er det presisert at alle barn har rett til å medvirke i egen hverdag i barnehagen. Dette tar Markaplassen på alvor og arbeider ut fra et barnesyn hvor medvirkning og barnas rett til å skape sin egen kultur og hverdag er viktig for personalet.

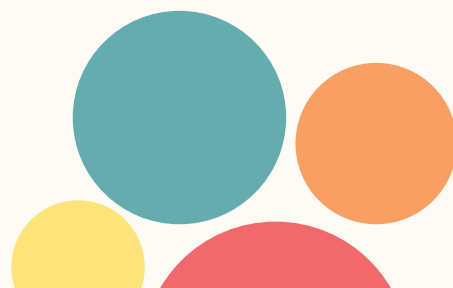
læring og barns medvirkning

Barns læring skjer i relasjon med andre og i ulike situasjoner i barnehagehverdagen. Barn skal få utfolde skaperglede og fremme læring og dannelse som grunnlag for en allsidig utvikling. Markaplassen har et sterkt innarbeidet verdigrunnlag som skal bidra til at alle barn blir sett, hørt og opplever trygghet og tilhørighet i hverdagen.

Verdiene våre kommer til uttrykk gjennom å møte barna med respekt, omsorg og glede. Vi ønsker at barna skal bli møtt med å føle seg verdsatt og anerkjent for den de er.

Barndommens egenverdi legger grunnlaget for et godt liv og utgangspunkt for gode læringsprosesser. Barnas lyst til å utforske ulike tema og fenomener skal ha stor betydning i våre pedagogiske valg. Læringen foregår på den måten prosessorientert hvor barna og de voksne er avhengige av hverandre for både å skape og drive det pedagogiske arbeidet sammen.

Vi lærer sammen på Markaplassen barnehage og vi har rom for barns egeninitierte læring. Det vil si at vi våger å la barna vise vei. Vi har også et års hjul som bidrar til å videre bringe tradisjoner for barnehagen, samtidig som at den er åpen for at barna får skape sin egen kultur.

- Det er barnas stemmer som driver fram prosjektene

Vi jobber ut fra barnas interesse og initiativ. På den måten utvikles både læringsmål og hvilken vei arbeidet skal ta ut fra barnas stemmer. Det handler dialoger med barna om deres livsverden og det å være lydhøre for hva barna forteller.

Personalets refleksjoner og observasjoner av barna danner et utgangspunkt for forløpet til det pedagogiske arbeidet. Slik danner vi et godt læringsfelleskap sammen med barna. Det er satt av tid og ressurser ved barnehagen for at personalet har ukentlige refleksjoner i egen faggruppe og avdelingsvis over de ulike prosjektene som foregår til enhver tid.

markaplassen
barnehage

**“Et godt sted å være,
og et godt sted å lære!”**

liten og ny i barnehagen

På Markaplassen barnehage er vi opptatt av å gi alle barna gode rammer for et positivt samspill. Dette gjør vi ved å inngå i en nær, positiv og forutsigbar relasjon med barna. Gode rutiner og forutsigbarhet for barna skaper disse rammene som gjør at barna er trygge i barnehagehverdagen.

Vi deltar også i prosjektet liten og ny i barnehagen som er et forskningsbasert prosjekt gjennom Trondheim kommune. Tilvenning i barnehagen er den første store overgangen i mange barns liv og det er avgjørende for barnet å få medvirke og bruke god tid på å bli kjent med oss, mens foreldrene er til stede med barna som en trygg havn i oppstarten.

Dere kan lese mer om prosjektet liten og ny i barnehagen her:

<https://litenogny.com/les-mer-om-liten-og-ny-i-barnehagen/>

overgangen fra barnehage til skole

For å sikre en trygg og god overgang for våre barn som skal over i en ny fase i livet og begynne på skolen har vi et tett samarbeid med skolene i nærmiljøet. Vi har en egen klubb for våre barn som skal starte på skolen. De treffes i Ugleklubben ukentlig. Her får de et tilpasset pedagogisk opplegg hvor vi gir barna utfordringer og mer ansvar den siste tiden i barnehagen.

Det pedagogiske består av mangfoldige turopplevelser og andre faste aktiviteter i barnehagen vår. Vi har både besøksdager og samtaler med nærskolene hvert år for våre skolestarterere.

samarbeidspartnere

Barnehagen samarbeider med andre barnehager i nærmiljøet og er en del av en klynge med 11 andre enheter. Dette er en ny modell for spesialpedagogisk tilbudet i barnehagene i Trondheim kommune. Her sitter det mye ulik kompetanse som danner et barnehagelag. Barnehagelaget består av PPT, helsestasjonstjeneste, trondheimshjelpa og spesialpedagogiske ressurser. Dette innebærer at kompetansen skal så nært barna som mulig. Vi bygger et lag rundt barna for å gi barna et tilpasset, inkluderende og likeverdig tilbud.

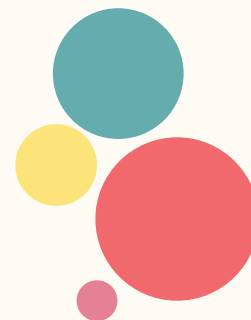
Vi samarbeider også med skoler i nærmiljøet for å sikre en god overgang mellom barnehagen og skolen.

Øvrige samarbeidsinstanser:

- Dronning Mauds minnehøgskole
- Trondheim Kommune
- Private barnehagers landsforbund (PBL)
- Barnehagelaget

våre utviklingsområder for 2025 - 2027

Natur og friluftsliv

Uteliv og aktivt bruk av naturen er rammen for barnehagens utviklingsområde. Naturen er en viktigste arena for utvikling, lek og læring. Den gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider, og i all slags vær. Gode naturopplevelser, året rundt, er med på å gi barna erfaringer, opplevelser og innsikt i naturens prosesser og endringer. Det vil også fremme viktigheten av å vise naturen respekt og hvordan vi sammen kan ta vare på den.

Vi i Markaplassen barnehage tar utgangspunkt i barnas interesser, nysgjerrighet og forutsetninger og vi tilrettelegger for opplevelser og undring når vi ferdes i naturen. Aktiviteter og opplevelser utendørs, bidrar til økt motoriske ferdigheter, gir inspirasjon og motivasjon til læring og mestring. Vi ønsker at barna skal oppleve mestring og trinnvis progresjon gjennom utforskning, sansing og bevegelse i ulikt terreng. Vi har mange engasjerte voksne som vil gi barna forskjellige opplevelser.

Markaplassen mener at det å gi et mangfold av naturopplevelser gir et sunt grunnlag for barnas holdning til naturen senere i livet. Erfaringsmessig finner barna og de ansatte roen i større grad i skogen/naturen enn inne på avdelingen. Det er større område og leken er ikke så satt og bestemt.

Kreativiteten forsterkes, og konfliktnivået går ned. Vi ser også at leken går mye mer på tvers av kjønn og alder. Dette er noe vi på Markaplassen verdsetter høyt. Skogen er et stort matfat. Dette er også noe vi ønsker å fordype oss i. Vi ser verdien i å vise barna at vi kan høste mye fra naturen. Alt fra bær, planter og sopp. Fra 15.september til 15.april er det lov å tenne bål. Da er det gøy å ta med barna på en matopplevelse i skogen som vi kan tilbede på bålet.

Risikovurdering er noe vi alltid gjør ute på tur. Vi er opptatt av at området og det vi gjør der er så sikkert som nødvendig og ikke så sikkert som mulig, og at barna skal få ta del i det. Ved bruk av kniv, øks og sag blir barna mer bevisst på sikkerhet og grenser. Når vi oppholder oss ved klatre trær, bratte skråninger og i kupert terreng blir barna mer bevisst det de vil mestre og få en reell og bedre forståelse for risiko.

Progresjonsplan

Vår progresjonsplan skal gi dere et innblikk i hvordan vi arbeider med de ulike fagområdene. På Markaplassen barnehage har vi barn i alderen 1 – 6 år. Barna befinner seg på ulike utviklingstrinn, det blir derfor viktig å tilpasse mål og aktiviteter etter alder og modning.

Vi har satt rammeplanens syv fagområder inn i en progresjonsplan, som viser hvordan vi vil jobbe med fagområdene i forhold til de ulike alderstrinn.

kommunikasjon, språk og tekst

«Gjennom arbeidet med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer»
(Kunnskapsdepartementet, 2017 s. 27).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Bruk av pekebøker, bøker med litt tekst, bilder, tavler og konkrete som utgangspunkt for samtaler. - Bruk av enkle rim, regler og sanger med bevegelser. Ta utgangspunkt i det nære. - Bilder og dokumentasjon synlig for barna i egne dokumentasjonstavler. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli kjent med språket gjennom sang og høytlesning. - Språksamlinger med bruk av bøker, bilder konkrete, flanellograf. - Samtaler om følelser, benevne og forklare. - Fokus på preposisjoner og plasseringsord. - Leke med rim og regler. - Dramatisering. - Lekegrupper. - Bruke digitale verktøy som fremmer god språkstimulering (lydbok). 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få et positivt forhold til tekst og bilder som en kilde til kunnskap, samtaler og som inspirasjon til lek. - Bli kjent med bokstaven. - Ha gode samtaler om litteratur før og etter høytlesning. - Leke skrive. - Leke lese. - Øve på å sette ord på egen tankegang (programmering av beebot). - Bruke digitale verktøy som fremmer god språkstimulering (lydbok). 	<ul style="list-style-type: none"> - Være språklige forbilder og lydhøre i kommunikasjonen. - Være til stede der barna er, på gulvet. - Tolke, lytte og fange barnas signaler og uttrykk. - Respondere på barnas kroppsspråk. - Skape et språkstimulerende miljø. - Bruke språk til å skape relasjoner. - Legge til rette for språklige aktiviteter.

kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeidet med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat – og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse» (Kunnskapsdepartementet, 2017 s.49). Markaplassen barnehage følger helsedirektoratets anbefalinger for et sunt og variert kosthold.

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Gå på tur i nærmiljøet - Bevegelse i ulendt terreng. - Boltrelek - Hinderløyper og bevegelsessanger - Lære gode hygiene/ stellerutiner, håndvask. - Sove ute, utelek gode rutiner og opplevelser rundt måltidene. - Bli kjent med egne følelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for at de får muligheter til å mestre, i form av aktiviteter i barnehagen og på tur. - Bli kjent med kroppen sin og lære viktigheten av å ta godt vare på den. Selvstendighetstrening i alle hverdagsaktiviteter. - Hjelp til med å dekke på bord til måltider. - Gjøre erfaringer med ulendt terreng og utfordre seg selv. - Bruke digitale verktøy til å utforske sunn og usunn mat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal lære å respektere egen og andres kropp. - Ha en aksept/anerkjennelse for at vi er ulike. - Gode opplevelser fra friluftsliv i alle årstider og væertyper. - Kle på seg selv - Utfordre egne grenser på tur. - Hjelp til med å forberede ulike måltider og dekke på bord. - Bruke digitale verktøy til å utforske sunn og usunn mat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Være aktive og til stede, støtte og utfordre til variert lek og sanseopplevelser. - Gi tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljø ute og inne. - Anerkjenne barns mestring. Bidra til at barna utvikler et godt forhold til egen kropp og respekt for andres grenser. - Organisere hverdagen for tilegnelse av gode vaner, holdninger og kunnskap om kost, hygiene, aktivitet og hvile. - Legge til rette for samtaler, deltagelse og fellesskap rundt måltider og matlaging. - Vi har internkontrollrutiner i HMS-systemet.

kunst, kultur og kreativitet

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlaget for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.50).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Fingermaling, leire, maling med pensel, perler, tegne/farge, klippe, lime mm. - Sang, spontansang, sansetrening. - Benytte rytmeinstrumenter, trampe, klappe, danse. - Teateropplevelser. - Bibliotek - Hermeleker. - Lek med sand, vann, is og snø. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få mulighet til og både bli inspirert og ta i bruk fantasien og skapergleden. - Få erfaringer med ulike former for kunst slik som bilder, statuer og naturkunst. - Lage egen kunst med varierte materialer. - Barna skal lære ulike sanger, rim og regler. - Spikke, hamre og sage. - Få erfaringer med digitale verktøy slik som: Smart Board, Nettbrett, Beebot og Mikroskop - Lage kunst av leire. - Lage kunst ved hjelp av digitale verktøy slik som: Smart Board, Nettbrett. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal utvikle kunnskaper om ulike kunstneriske uttryksmåter. Både gjennom tilrettelagt aktiviteter i barnehagen, med ulike materialer og gjennom utstillinger på museer i byen vår. - Lage kunst av leire og andre materialer. - Barna skal få mulighet til og både bli inspirert og ta i bruk fantasien og skapergleden. - Få erfaringer med ulike former for kunst slik som bilder, statuer og naturkunst. - Lage egen kunst. - Lage kunst ved hjelp av digitale verktøy slik som: Smart Board, Nettbrett. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi introduserer ulike formingsteknikker, med fokus på den taktile sansen. - Vi skal ha fokus på prosessene og møte barnas undring og skaperglede. - Vi skal legge til rette for at barna får erfaringer med ulike materialer og verktøy. - Vi møter barna der de er og skal prøve å bygge videre på deres interesser/fokus. - Sang, dans og musikk skal være en del av vår hverdag. - Legge til rette for å lage kunst og gi barna mulighet til å erfare ulike former for kunst. - Legge til rette for at barna skal lage kunst ved bruk av digitale hjelpemidler.

natur, miljø og teknologi

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som en arena for lek og læring» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Være ute for å oppleve ulikhetene gjennom året - Så frø og se blomster og grønt spire. - Lære om planter og dyr gjennom å se, ta på, lukte og undre. - Fokus på teknikk i umiddelbar nærhet: lysbrytere, vannkran, nøkler, dispensere, kjøkkenutstyr, pc, Nettbrett, telefoner, mikroskop. 	<ul style="list-style-type: none"> -Få positive erfaringer og opplevelser ute på tur. - Lære navn på ulike dyr og planter. - Få kunnskaper om viktigheten av å ta vare på naturen. - Få grunnleggende innsikt i miljøvern og samspelet i naturen. - Lære å undre seg og stille spørsmål om det de erfarer. - Gjøre seg erfaringer med digitale verktøy slik som: Nettbrett, Beebot, Mikroskop og Smart Board. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal gjøre seg erfaringer om hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet. Både ute og inne. - Gjøre seg erfaringer med digitale verktøy slik som: Nettbrett, Beebot, Mikroskop og Smart Board. - Få positive erfaringer og opplevelser ute på tur. - Få kunnskaper om viktigheten av å ta vare på naturen. - Lære navn på ulike dyr og planter. - Gjennom deltagelse i «Miljøpolitiet» skal de ta et større ansvar på avdeling i forhold til kildesortering og «miljøet» som sådan i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennom ulike turer lagt opp etter alder, skal vi gi barna nye erfaringer, opplevelser og kunnskaper. - Vi skal undre oss og være nysgjerrige sammen med barna. - Vi skal legge til rette for de gode samtalene og forske sammen med barna. - Vi skal ha oppslagsverk tilgjengelig. - Veilede barna når de gjør seg erfaringer med digitale verktøy og vise de nyttigheten av disse.

etikk, religion og filosofi

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.54).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Sikre en god dialog med foreldrene. - Legge til rette for at de skal kunne overføre kunnskap om eget livssyn til oss her i barnehagen. - Markere tradisjoner, merkedager og høytider ved bruk av bøker, og konkrete. - Bruke kjente konkrete og fortellinger i formidling av verdier og holdninger. - Lære barna å sette ord på tanker og følelser. - Lære å vise interesse og respekt for andre, hjelpe, dele, være god mot hverandre. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få god kjennskap til våre kjerneverdier og hva de betyr for oss. - Lære å vise omsorg, respekt og glede. - De skal få kunnskaper om hvorfor vi feirer høytider og de tradisjoner vi markerer. - Få kjennskap til ulike tradisjoner. - Vi skal stimulere til refleksjon og tanker rundt vennskap, likheter og ulikheter. - Barna skal kunne kjenne igjen ulike følelsesuttrykk hos andre. - Ta i bruk digitale verktøy (apper, smart board) til å utforske ulike religioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal utvikle omsorg, respekt og aksept for hverandre. - Lære at vi er ulike, men like mye verd. - De skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til religioner som er representert i barnegruppen og i verden. - Få kjennskap til ulike tradisjoner og høytider. - Gå Lucia tog for foreldre - De største barna inviteres til en barnesamtale det siste året, men utgangspunkt i hvordan de har det i barnehagen. - Ta i bruk digitale verktøy (apper, smart board) til å utforske ulike religioner. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi som voksne rollemodeller skal være bevisst vårt etiske ansvar og ha gode kunnskaper om vårt verdigrunnlag og pedagogiske grunnsyn. - Vi skal være imøtekommende i forhold til ulike religiøse livssyn vi møter i foreldregruppa. - Gi barna muligheter til å bli kjent med ulike tradisjoner og religioner. - Vi skal undre oss sammen med barna og være bevisst den betydning vi har som forbilder slik at barna opplever både støtte og respekt for sine tanker og meninger. - Markere samefolkets dag.

nærmiljø og samfunn

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.56).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - I forbindelse med tilvenning inviterer vi foreldrene til besøksdager før oppstart. - Foreldre og barn får mulighet til å bli kjent med personalet og barnehagen. - Foreldreaktiv tilvenning. - Trygg og god oppstart. - Lære regler og rutiner inne og ute, bli kjent med det fysiske miljøet. - Hovedsakelig turer i nærmiljøet med små grupper. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få en forståelse av å være en del av et større fellesskap. - De skal få utfordringer og like muligheter til å delta i fellesskapet. - Gjennom tur dager skal barna bli godt kjent med turområdene og med det som fins av hus, butikker og skoler i nærområdet. - Barna skal kunne medvirke i egen hverdag, som er det første skritt ut i det demokratiske samfunn. - Barna skal få gjøre seg erfaringer med at Norge er et flerkulturelt samfunn og hva dette betyr. - Bruke digitale verktøy til å utforske nærmiljøet og samfunnet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal bli kjent med litt lokalhistorie. - Få kjennskap til viktige historiske bygg i byen vår. - Vi skal legge til rette for at barna skal kunne medvirke i egen hverdag, som er det første skritt ut i det demokratiske samfunn. - Gjennom samlingsstund får barna erfare andre tradisjoner og levesett, og at ikke alle barn har de samme forutsetningene. - Barna skal få gjøre seg erfaringer med at Norge er et flerkulturelt samfunn og hva dette betyr. - Bruke digitale verktøy til å utforske nærmiljøet og samfunnet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal gjennom vår tilstedeværelse oppleve trygghet og nærhet i sitt nye miljø her i barnehagen. - Gjennom sine år her i barnehagen skal vi utvide horisonten slik at de blir godt kjent med sitt nærmiljø og byen de bor i. - Vi skal lære barna hva begrepet samfunn er og hva det vil si å være en del av det flerkulturelle samfunnet vi lever i.

antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende» (Rammeplanen for barnehager s.53).

1-2 åringene	3-4 åringene	5-6 åringene	voksenrollen
<ul style="list-style-type: none"> - Lek med tall, introdusere 1-10. Telle fingre, tær, barn i gruppen. - Knytte tellingen og begrepsbruken til kjente konkreter. - Lek med former, leke med puttekasser, puslespill, duplo og konstruksjonslek. - Rydde og sortere. - Kjennskap til motsetninger som; tung -lett, liten -stor over -unde. -Bruk av kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få muligheter til å oppdage hva matematikk er gjennom lek, eksperimentering og gjennom å utforske sine omgivelser. - De skal få kjennskap til ulike type størrelser, former og mål. - Få erfaring med vekt, antall og volum f.eks. gjennom baking, lek i sandkassa og helle melk selv. - Få erfaringer med telleramsen. - Telle framlengs og baklengs. - Få kjennskap til ulike geometriske figurer. - Bruke digitale apper hvor matematiske oppgaver er tilgjengelige. - Få erfaringer med programmering (Beebot). 	<ul style="list-style-type: none"> - Barna skal få mulighet til å tilegne seg gode anvendbare matematiske begreper, slik som: mer og mindre, kort og lengre. - De skal få mulighet til å oppdage hva matematikk er og at det er en naturlig del av livet vårt. - De største barna får utdelt «Trampoline» et hefte som omhandler ulike matematiske oppgaver. - Få erfaringer med telleramsen. - Telle framlengs og baklengs. - Få kjennskap til ulike geometriske figurer. - Bruke digitale apper hvor matematiske oppgaver er tilgjengelige (salaby). - Få erfaringer med programmering (Beebot). 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi skal som voksne være utforskende sammen med barna. Oppdage den matematiske verden sammen gjennom undring. - Vi skal lete etter former og mønstre ute og inne. - Legge til rette for og skape et miljø der barna har lett tilgang til spill og ulikt konstruksjonsmaterieill. - Bruk av Smart Board og I-Pad. - Små grupper for utforsking og fordypning. - Telle sammen med barna. - Introdusere de for ulike matematiske begreper slik som : Geometri, Tall, Mengde,

vurderingsarbeid

Som en lærende organisasjon er evaluering og vurdering av vårt arbeid avgjørende for å sikre barna et godt pedagogisk tilbud.

Vårt pedagogiske tilbud skal skje i tråd med Rammeplanens innhold og oppgaver og barnehageloven. For å sikre dette jobber vi med vurdering og evaluering kontinuerlig av barnehagens pedagogiske praksis.

Vurdering av vårt arbeid gjør vi blant annet gjennom:

- Ukentlige fagmøter med status/evaluering av det pågående pedagogiske arbeidet/prosjekter
- Pedagogisk dokumentasjon av prosjekter/pedagogisk arbeid
- Fokus på barnas stemmer i vårt arbeid
- Foreldresamarbeid og daglig dialog
- Ukentlige ledermøter
- Årlige brukerundersøkelser
- Medarbeiderundersøkelser
- Godt samarbeid med barnehagens arbeidsutvalg og samarbeidsutvalg for å sørge for bruker medvirkning

“vi ønsker å gi barna en god start på livet”

våre tradisjoner

september

- Barneteatret
- Uteuke storbarn

oktober

- Sikkerhetsuke

desember

- Julelunsj
- Nissefest
- Luciatog

februar

- Karneval
- Skidag

mars

- Barnehagedagen
- Påskeaktiviteter og påskelunsj

april

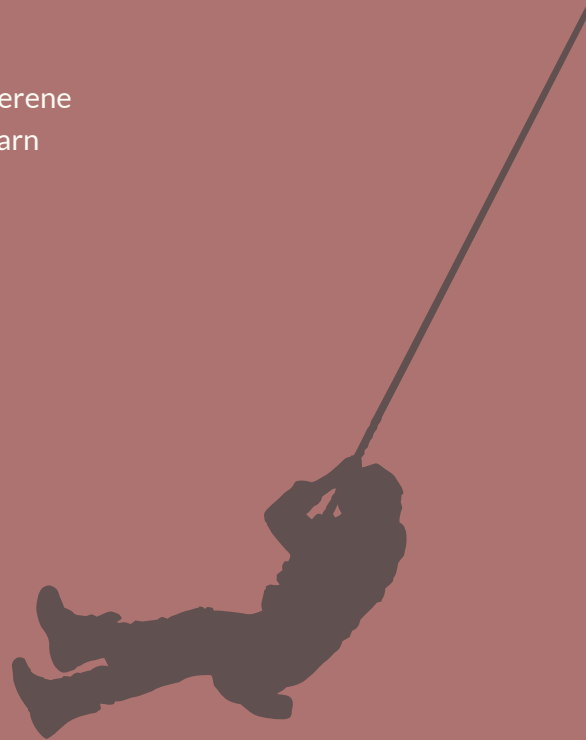
- Hundesledetur for storbarn
- Tilvenning for de som starter på storbarn

mai

- Skolebesøk for skolestarterene
- Uteuke storbarn og småbarn

juni

- Sommerfest
- Pride

markaplassen
barnehage

5041 0826
Svanemerket trykksak
Desell Design AS
desell.no

Om denne trykksaken:
Grafisk Design, produksjon og trykk av:
Desell Design AS

